

19. A munkahelyén tönkrement a nyomtató, Önt bízzák meg, hogy az interneten keressen egy multifunkcionális eszközt. Költségkalkulációt kell adnia a vezetőség számára a különböző lehetőségekről.

- Állítson össze költségkalkulációt, állítson össze árajánlatot!
- Ismertesse a hulladékok, veszélyes anyagok kezelésének szabályait!
- Az eszköz 200.000,- Ft-ba fog kerülni. Milyen számviteli előírásokat kell betartania a leltárba vétel előtt?

Költségkalkuláció:

A tönkrement nyomtatót illetően a vállalkozásnak nem keletkezik költsége az ártalmatlanítással kapcsolatban, hiszen a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően az a kereskedelmi vállalkozás, amelytől az új berendezést megvásároljuk, térítésmentesen át kell, hogy vegye a régi készüléket.

Költségek tekintetében az új multifunkciós eszköz a 2000. évi C. tv. számvitelről szerint, ha a vállalkozás számviteli politikájában úgy dönt, 2020. január 1-től (a törvényi változások miatt, eddig 100 000 Ft volt) kisértékű tárgyi eszköznek minősülhet. Ilyen esetben az eszköz értéke teljes mértékben az üzembe helyezés napján költségként merül fel.

Ha a vállalkozás számviteli politikájában nem a fentiek szerint jár el, értékcsökkenést számol el az eszköz használata során. Ebben az esetben két lehetősége van a vállalkozásnak:

33%-os kulccsal 3 év alatt írja le

50%-os kulccsal 2 év alatt írja le a berendezést

Költségkalkuláció:

Változat	Leírás módja	Évek száma	Leírási kulcs	Éves költség Ft/év
1.	Kisértékű tárgyi eszközként egy összegben	-	-	200 000 Ft/év
2.	3 év alatt lineárisan	3	33 %	66 667 Ft/év
3.	2 év alatt lineárisan	2	50 %	100 000 Ft/év

A veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozó szabályok:

A kiterjesztett gyártói felelősség elve alapján a háztartási elektromos berendezések hulladékainak kezelését – az Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság (OKTF NHI) keresztül – a gyártók finanszírozzák, ezért az NHI-vel szerződésben álló hulladékkezelők az e-hulladék kezelésért a lakosságtól nem kérnek díjat. A jogszabály ugyanakkor úgy rendelkezik, hogy a gazdálkodó szervezeteknél keletkezett e-hulladék kezeléséhez a hulladék tulajdonosának is hozzá kell járulnia.

A működőképese, technikailag még nem elavult eszközöket célszerű használt berendezésként értékesíteni vagy arra rászorulóknak ajándékozni. A tovább nem használható berendezéseket **engedéllyel rendelkező** hulladékhasznosítónak kell átadni.

Az elektromos és elektronikai berendezések hulladékaival kapcsolatos kötelezettségekről a termékdíj törvény valamint az e-hulladékok kezeléséről szóló jogszabály rendelkezik.

Az elektronikai eszközök gyártóit a termékeikből keletkező hulladékok hasznosításával kapcsolatos kötelezettségeik teljesítése érdekében termékdíj fizetésére kötelezik. Az ebből befolyt pénzüsszeg egy részét a Nemzeti Hulladékgazdálkodási Igazgatóság közbeszerzési eljárás keretében pályáztatja a szelektív hulladékgyűjtés és -hasznosítás elősegítése érdekében.

A törvény GYÁRTÓ néven illeti az elektronikai berendezéseket Magyarországon FORGALOMBA HOZÓ vállalkozásokat is, melyek a jogszabály alapján az eladott termékeikből keletkező hulladék visszavételére, begyűjtésére, hasznosítására illetve ártalmatlanítására kötelezettek

A veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozó jogszabály az évenként kiadott **Országos Gyűjtési és Hasznosítási Terv** (OGyHT) is.

Tárgyi eszközökkel kapcsolatos számviteli szabályozások:

A 2000. évi C. törvény szerint a gazdálkodó szervezetek tárgyi eszközeit nyilvántartási értéken szerepeltetik a vagyonkimutatásukban. Ez azt jelenti, hogy az eszköz bekerülési értékét módosítjuk az addig felhalmozott értékcsökkenési leírással, a terven felüli értékcsökkenési leírással, valamint az elszámolt értékvesztéssel valamint annak visszaírásával.

A tárgyi eszközöket egyedileg értékeljük a számvitelben. Ez azt jelenti, hogy róluk egyedi nyilvántartást vezetünk, állomány és értékváltozásait nyilvántartjuk.

A bekerülési érték fogalmát és annak részeit a számviteli törvény szabályozza. Ebbe beletartozik a nettó felárral növelt vételár, az üzembe helyezési költség, rakodási, szállítási költség, üzembe helyezésig felmerült hitelkamat, beszerzést terhelő hatósági díj, illeték, próbaüzem alatt felmerülő költségek, üzembe helyezésig felmerülő biztosítási díj. A bekerülési értéket csökkenti a vételárból kapott engedmény, a próbaüzem alatt keletkezett értékesíthető késztermékek értéke és a beruházási előlegre kapott kamat (a fizetett kamat mértékéig).

Előírja továbbá azt is, hogy az eszközök után, a rendeltetésszerű használatba vételt követően terv szerű értékcsökkenést kell elszámolni a tervezett élettartam idejéig. A rendeltetésszerű használat végén az eszköz rendelkezhet várhatóan megtérülő maradványértékkel, amit a használatba vétel előtt a vállalkozás állapít meg.

A maradványérték lehet nulla is, ha a gazdálkodó szervezet döntése alapján a hasznos élettartam végére az eszköz értéke nem képvisel jelentős összeget.

A terv szerinti értékcsökkenési leírás módját előre meg kell határozni eszköz-csoportonként és rögzíteni a számviteli politikában. A leírás gyakorisága szintén a vállalkozás döntésétől függően történhet havonta, negyedévente de akár évenként is.

A leggyakrabban használt két leírási mód a lineáris és a teljesítményarányos módszerek.

A *lineáris* leírás lényege, hogy a vállalkozás az eszköz használati idejét határozza meg előre, és az értékcsökkenés alapját, a maradványértékkel csökkentett bekerülési értéket osztja fel egyenlően a tervezett évekre.

Képlettel: Lineáris leírás: $(\text{Bekerülési érték} - \text{Maradványérték}) / \text{Hasznos élettartam} * \text{Eltelt idő}$

A *teljesítményarányos* módszernél ezzel szemben nem a használati idő, hanem egy összteljesítmény kerül meghatározásra. A fent leírtakkal egyezően megállapítják itt is a leírandó összeget, az (bekerülési érték-maradványérték), majd ezt osztják el a tervezett összteljesítménnyel. (teljesítményegységre jutó értékcsökkenés). Az egyes időperiódusokban (hónapok, évek) mért tényleges teljesítménnyel visszaszorozva az egységnyi teljesítményre jutó értéket kapjuk meg az időszak értékcsökkenésének összegét.

Képlettel: Teljesítmény-arányos leírás: $(\text{Bekerülési érték} - \text{Maradványérték}) / \text{Tervezett teljes teljesítmény} * \text{Éves teljesítmény}$

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés:

- földterület,
- telek,
- erdő,

- képzőművészeti alkotás,
- régészeti lelet bekerülési értéke után,
- valamint az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni:

- olyan eszköznél, amely az értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek az értéke évről-évre nő,
- a már teljesen leírt eszköznél,
- a tervezett maradványértéket elért eszköznél.

Terven felüli értékcsökkenést kell a tárgyi eszköznél, a beruházásoknál elszámolni, ha értéke tartósan lecsökkent, mert:

- feleslegessé vált,
- megrongálódott,
- megsemmisült,
- hiányzik, illetve
- a könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az eszköz piaci értéke.

Az érték csökkenését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az eszköz használhatóságának megfelelő – a mérlegkészítéskor ismert – **piaci értéken szerepeljen** a mérlegben.

A terven felüli értékcsökkenés „Egyéb ráfordításként” számolandó el.

Egyösszegű (kisösszegű) leírás: **200.000 Ft** egyedi bekerülési érték alatt. **VÁLTOZÁS! 2020.01. 01.**

Ha az alacsonyabb értéken történő értékelés okai nem, vagy csak részben állnak fenn, a korábban elszámolt terven felüli **értékcsökkenést visszaírással** csökkenteni kell. A terven felüli értékcsökkenés visszaírása „Egyéb bevételként” számolandó el.

Tárgyi eszközök értékhelyesbítése:

Ha a piaci érték jelentősen meghaladja az eszköz könyv szerinti értékét, tehát ha a vagyonunkban kisebb értéken szerepel, mint amennyit a valóságban, a piacon ér, akkor a pozitív különbséget értékhelyesbítésként kimutatható.